

Datum 26 april 2018
Onderwerp Aanbiedingsbrief jaarstukken 2017
Referentie LvdT/AO/058

Aan het van College van B & W
van de gemeente Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

Zaaknr.
Ref.nr.
Ingekomen gem. Tynaarlo 30 APR 2018
Team

Geacht College,

Hierbij ontvangt u ter goedkeuring van de Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo het jaarverslag 2017 en de jaarrekening 2017. De accountantsverklaring is in de jaarrekening 2017 opgenomen.

Stichting
Openbare
Bibliotheek
Tynaarlo

Voor het indienen van de begroting 2019 is uitstel gevraagd en verleend.
Deze ontvangt u voor 1 september 2018.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van
de Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo,

Mr. H.W. Pannekoek
Voorzitter

Bijlagen:
2x jaarverslag 2017
2x jaarrekening 2017

steeds verdergaande digitalisering? De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21e-eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

We richten ons op vier strategische speerpunten:

- Klassieke Bibliotheek
- Innovatie (Digitale Bibliotheek)
- Educatie
- Sociaal Domein

Klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je leert, jezelf ontwikkelt, inspiratie opdoet en (onafhankelijke) informatie vindt. Daarbij ontsluit de Bibliotheek een schat aan boeken, tijdschriften en andere (digitale) media. Kortom; de Bibliotheek verandert, maar is nog steeds van iedereen. Onze kernfuncties lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur blijven leidend voor de keuzes die we maken, onze programmering en de activiteiten die we organiseren.

Hieronder volgt een aantal hoogtepunten uit 2017

Lezen en cultuur

Het hele jaar door zijn er voorstellingen, lezingen en optredens in de bibliotheekvestigingen van Tynaarlo: Schrijver Thomas Verbogt vertelt over zijn werk in de Boekenweek. Dichter Richard L. Nobbe en de gitarist/singer-songwriter Iris Rijnsewijn treden op tijdens het Rondje Cultuur. Er is een pilotbijeenkomst voor de 'Samenleesgroep', waarin begeleiders en bezoekers samen korte verhalen lezen en bespreken.

Tijdens de Spannende Boekenweken geeft Mariette Zweers een presentatie over haar debuutthriller en houdt Marco Bosmans een lezing over de CSI versus de werkelijkheid. Leden van de Stichting Literatuurclubs Drenthe bespreken 4 literaire boeken.

Leren en informeren

Naturbegraafplaats Hillig Meer verzorgt een lezing over de mogelijkheden van 'natuurlijk begraven'. Verschillende zorgaanbieders presenteren hun producten van aangepaste stoelen tot maatservice op een zorgmarkt. Tijdens de Provinciale Regenboogweek informeren de bibliotheken de klanten over boeken, flyers en films van LHBT (lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders). Dit doen zij d.m.v. voordrachten en kleurige tentoonstellingen.

Arthouse

In Bibliotheek Zuidlaren wordt op 3 november het Arthouse geopend. In het Arthouse presenteren kunstenaars hun werk en verkopen het tegen betaalbare prijzen. Dit past bij de missie van de Bibliotheek om kunst en cultuur voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Boekenverkoop

Om de collecties up to date te houden worden er systematisch boeken afgeschreven. Deze boeken worden te koop aangeboden in de bibliotheken, tijdens de zomermarkt van Lentis en tijdens de herfstfair in Haren.

Innovatie

De Bibliotheek maakt digitale diensten toegankelijk. Niet alleen door deze aan iedereen aan te bieden, maar ook door te bevorderen dat iedereen er daadwerkelijk mee om leert gaan. Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden, zodat zij gebruik kunnen maken van allerlei online-diensten die het leven gemakkelijker maken.

Jouw.buzz

Dankzij jouw.buzz kunnen bibliotheken, scholen en andere organisaties in Tynaarlo een mobiel, digitaal laboratorium inzetten. Jouw.buzz is een vrachtwagen ingericht als rijdend leslokaal. Alle hard- en software om jong en oud 21e-eeuwse vaardigheden te leren is aanwezig. Macbooks, iPads, een AppleTv, wifi, 3D-printers en een breed pakket aan lesmateriaal toegespitst op verschillende doelgroepen en ontwikkelingsvragen. Alle scholen die meedoen met de Bibliotheek op school krijgen jouw.buzz op bezoek. Andere scholen en geïnteresseerden kunnen jouw.buzz inhuren. Bijvoorbeeld voor lessen mediawijsheid, cursussen Digisterker, trainingen, workshops of presentaties.

PressReader

Alle bibliotheken in Drenthe bieden de PressReader aan. Dat betekent dat de inwoners van de gemeente Tynaarlo, wel of geen lid van de Bibliotheek, gebruik kunnen maken van deze databank met meer dan 6000 dagbladen en tijdschriften in zestig

talen. De app moet worden geactiveerd via het Wifi-netwerk in de Bibliotheek.

E-books

De collectie e-books groeit. Hiervoor zijn landelijk licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgevers. Leden van Bibliotheek Tynaarlo kunnen hier e-books downloaden. Onze klanten maken regelmatig gebruik van deze service, die helemaal past binnen onze nieuwe maatschappelijke taken.

Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs. Ook is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Boekstart

Ouders van drie maanden oude baby's ontvangen van de gemeente Tynaarlo een waardebon waarmee zij een gratis Boekstartkoffertje krijgen en hun baby lid kunnen maken van de bibliotheek.

Bibliotheek Tynaarlo werkt nauw samen met voorleescoördinatoren, peuterspeelzalen, kinderopvang- en buitenschoolse opvanglocaties om het voorlezen aan kinderen van 0 tot 4 jaar te bevorderen. Met de monitor, een landelijk meetinstrument, meten we de resultaten hiervan. In 'Samen met de Bibliotheek' wordt er op allerlei manieren extra aandacht besteed aan lezen en voorlezen.

De Bibliotheek op School

Achtien basisscholen in de gemeente Tynaarlo doen mee aan het concept de Bibliotheek op school (dBos). Deze scholen verlengen het contract voor een periode van 3 jaar.

Op iedere school is een bibliotheek ingericht voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Leerlingen lenen hier boeken die ze in de klas of thuis kunnen lezen. De leescoördinator van school werkt nauw samen met de educatiemedewerker van de Bibliotheek als het gaat om leesbevorderingsactiviteiten. Op alle scholen houden we de resultaten van de Bibliotheek op school bij via de monitor, een landelijk meetinstrument die de leescultuur, leesgedrag en het leesplezier meet. Samen met directie, leescoördinator en het hele schoolteam bespreken we of dBos de gewenste bijdrage levert aan het leesplezier en de leesvaardigheid van de kinderen.

Alle dBos-scholen kunnen gratis twee projectcollecties reserveren en intekenen op leesbevorderings- en mediawijsheidsprojecten. Veel scholen maken hier in 2017 gebruik van

Overig

Activiteiten voor basisscholen

De Bibliotheek organiseert ook in 2017 weer verschillende leerzame en zinvolle activiteiten voor basisschoolleerlingen in Tynaarlo.

Nationale Voorleesdagen

Tijdens de landelijke campagne om het voorlezen te promoten, organiseren we een inspiratieavond voor voorleescoördinatoren van de kinderopvanglocaties die meedoen met het BoekStart-concept. Hierbij werken we samen met gemeente Noordenveld. Daarnaast wordt, in samenwerking met een lokale boekhandel, een boekenshow georganiseerd waar kinderopvangmedewerkers nieuwe boeken kunnen aanschaffen. Alle groepen 1 en 2 van het basisonderwijs krijgen de leesconsulent op bezoek die voorleest uit het prentenboek dat centraal staat: De kleine walvis van Benji Davies.

Nationale Voorleeswedstrijd

Bibliotheek Tynaarlo organiseert de gemeentelijke voorronde van de Nationale Voorleeswedstrijd 2017. In Bibliotheek Zuidlaren gaan, onder leiding van presentator 'Goochelaar Jan', de schoolkampioenen met elkaar de strijd aan voor een plek in de provinciale finale. Noor van Onna van OBS het Oelebred Tynaarlo wordt de uiteindelijke winnares.

Leesvirus

Aan het landelijke leesbevorderingsproject 'Leesvirus' doen veel scholen mee. Leerlingen uit de groepen 5 en 6 komen spelenderwijs in aanraking met leesbevordering en mediawijsheid. Er zijn drie slotfeesten in Zuidlaren, Vries en Eelde.

Drentse kinderjury

Welk boek vinden de kinderen in Drenthe in 2017 het mooiste? Leerlingen van de groepen 7 en 8 lezen van februari tot half mei tien verschillende boeken en stemmen op hun favoriet. De Drentse Kinderjury kiest uiteindelijk geheel in lijn met de landelijke uitslag: de boeken De waanzinnige boomhut van 65 verdiepingen (6-9 jaar) en Dagboek van

een muts 10 – Puppy Love (10-12 jaar) hebben de Prijzen van de Kinderjury 2017 gekregen.

Lezen in de zomervakantie

Om de leesontwikkeling van kinderen uit groep 3 ook in de zomervakantie te bevorderen, biedt de Bibliotheek de kinderen de mogelijkheid om klassikaal in de laatste schoolweken boeken uit de Bibliotheek te lenen. In totaal komen 350 kinderen naar de bibliotheken.

Kinderboekenweek

Kinderboeken met griezels en engerds staan centraal in de Kinderboekenweek. Rondom het thema organiseren de bibliotheken doemiddagen met voorlezen en knutselen van enge, griezelige voorwerpen. In totaal doen hier 80 kinderen aan mee. Kinderboekenschrijvers Jozua Douglas en Lydia Rood bezoeken basisscholen in de gemeente Tynaarlo.

Nederland Leest Junior

Sinds vorig jaar heeft de campagne Nederland Leest ook een junioreditie. Dit jaar is gekozen voor een thema dat zeker met de toekomst heeft te maken, namelijk robotica. Het boek dat in de junioreditie centraal staat is Cyberboy van Tanja de Jonge. Alle basisscholen in Tynaarlo ontvangen één boek om voor te lezen in de klas. Ook krijgen ze een handleiding om met dit boek actief aan de slag te gaan. In de bibliotheek kunnen individuele leners een gratis exemplaar van het boek ophalen.

Voortgezet onderwijs

Bibliotheek Tynaarlo wil de samenwerking met het voortgezet onderwijs versterken. We leggen de eerste contacten met de twee scholen voor voortgezet onderwijs en inventariseren de samenwerkingsmogelijkheden.

Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media

onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan. De Bibliotheek helpt te voorkomen dat mensen afhaken door projecten die de basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving.

Taalhuis

In juni is de opening van het Taalhuis in Bibliotheek Zuidlaren. Het Taalhuis is een samenwerkingsverband tussen Gemeente, Werkplein Drentsche Aa, gemeente, Alfa college en Stichting Lezen en Schrijven en de Bibliotheek. Het Taalhuis is er voor iedereen met vragen over taal, rekenen en digitale vaardigheden. De belangstellenden kunnen hier terecht voor informatie en advies over oefenen met taalvrijwilligers, cursussen en computerprogramma's waarmee je zelf aan de slag kunt. De gemeente is initiator, de Bibliotheek faciliteert.

Digisterker, Klik&Tik, belastinghulp

Bibliotheek Tynaarlo organiseert in samenwerking met maatschappelijke organisaties cursussen Werken met de e-overheid (Digisterker) en Klik&Tik (basiscursus voor de computer). Daarnaast starten de bibliotheken met belastingspreekuren. De deelnemers aan de cursussen Digisterker en Klik&Tik krijgen een cursusboek en na afloop een certificaat.

Digisterker

Voor de cursus Digisterker over de Belastingdienst worden 6 docenten opgeleid. In Zuidlaren start de cursus met 5 deelnemers. In Vries en Eelde start deze cursus in 2018.

Klik & Tik

In Eelde zijn twee cursussen Klik en Tik met in het totaal 9 deelnemers. In Vries zijn er twee cursussen met in totaal 13 deelnemers en twee vervolgcursussen met 7 deelnemers.

Belastingspreekuren

In Zuidlaren en Eelde wordt op drie dagen een belastingspreekuur gepland. De belangstelling hiervoor moet nog groeien.

Onze klanten

De Bibliotheek is van iedereen. Als openbaar toegankelijke en onafhankelijke voorziening willen wij een wezenlijke bijdrage leveren aan het verrijken van mensen. Door hen de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen, te laten inspireren en elkaar daarbij te ontmoeten. Zo draagt de Bibliotheek haar steentje bij aan een vitaal platteland met een bloeiend sociaal en cultureel leven. Voor alle inwoners van Tynaarlo.

Waardering

De mening van gebruikers over onze producten en dienstenverlening is leidend voor Bibliotheek Tynaarlo. Regelmatig monitoren we hoe klanten ons waarderen. Dat doen we bijvoorbeeld via klanttevredenheidsonderzoeken, meedenksessies, klantenpanels, evaluaties en een open relatie met onze klanten

Quote van een klant

"Ik ben enthousiast over de Bibliotheek omdat ik al zeventig jaar lid ben, altijd veel literatuur heb gelezen en mijn levenservaring daar voor een groot deel aan te danken heb."

Onze Bibliotheek

Basisbibliotheek Tynaarlo heeft drie vestigingen: Bibliotheek Zuilaren, Bibliotheek Eelde en Bibliotheek Vries. Uiteraard zijn we ook online te bezoeken. Onze bibliotheken werken nauw samen met elkaar, maar ook met Biblionet Drenthe en de andere bibliotheken in het Drentse netwerk.

Samenwerking

Bibliotheek Tynaarlo zoekt waar mogelijk de samenwerking met andere lokale, regionale en landelijke partijen. Voorbeelden van samenwerkingspartners zijn: Culturele Raad Eelde, Culturele Verenging Zuidlaren, Volksuniversiteit Zuidlaren, Museum de Buitenplaats Eelde, Tynaarlo Lokaal, Welzijnsinstelling Trias en het CPNB. Voor onze maatschappelijke taken proberen we aan te haken bij o.a. Living Values, onderwijs en opvoeding. De afdeling Eelde organiseert een vertel- & doe-middag in de Bibliotheek.

Huisvesting

De drie vestigingen van Bibliotheek Tynaarlo blijven in afgeslankte vorm bestaan. Bibliotheek Vries verhuist begin 2017 naar een kleiner pand in een gezellige winkelstraat vlakbij de huidige locatie. Bibliotheek Eelde blijft tot juni/juli 2019 in het huidige pand en wordt wel een medium-bibliotheek met een kleinere collectie. Bibliotheek Zuidlaren staat een deel van de ruimte af voor het Arthouse.

Medewerkers

De drie bibliotheekvestigingen in de gemeente Tynaarlo worden gerund door vijf frontofficemedewerkers, vier opruimkrachten en 48 vrijwilligers. Drie educatiemedewerkers voeren de taken uit voor het voorschools onderwijs tot en met het leren voor volwassenen. De nieuwe maatschappelijke taken die de Bibliotheek gestalte wil geven, vragen andere vaardigheden van onze medewerkers en vrijwilligers. Daarin hebben we dit jaar een grote stap gezet. Een aantal vrijwilligers volgt de cursus over bicatWise en digitale producten bij de Vrijwilligers-academie van Biblionet Drenthe.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo op 31 december 2017:
Dhr. H. Pannekoek, voorzitter
Mw. R. Dingemanse
Mw. A. Huij
Mw. I. Veenhuizen
Mw. S. de Wit.
Dhr. H. Futselaar

Mw. L. van der Tuuk, bibliotheekmanager
Mw. L. Ruyter, teamleider

Highlights 2017

- Opening van Bibliotheek Vries in het nieuwe pand, door mevrouw Anneke Lubbers, fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid.
- Opening van het Taalhuis in Bibliotheek Zuidlaren door wethouder Henk Berends en rapper Ferry Heeren.
- Opening van het Arthouse in Bibliotheek Zuidlaren door burgermeester Marcel Thijsen.

Vooruitblik 2018

Opening Arthouse in Bibliotheek Eelde
Duidelijkheid over het toekomstige pand voor Bibliotheek Eelde
Meer cursussen Klik&Tik en Digisterker

Quote van een frontofficemedewerker

"Het geeft voldoening een klant naar zijn tevredenheid te kunnen helpen."

de Bibliotheek

...is van iedereen

Feiten & Cijfers 2017

Onze Bibliotheek

Aantal Bibliotheekvestigingen: 3
Aantal Bibliotheken op school (dBos): 20

Onze collectie

	Tynaarlo	Totale netwerk
Aantal titels collectie boeken:	37.939	700.647
Aantal titels AVM:	2.530	54.147
Aantal titels collectie tijdschriften:	4.638	33.476
Nieuw aangeschafte titels	4.013	63.250

Aantal beschikbare e-books: 18.000
Aantal titels beschikbaar via Pressreader: 18.800

Onze klanten

	2017	2016
Aantal leden:	9.132	9.321
Aantal bezoekers online	32.510	36.339
Aantal leerlingen via dBos:	3.336	3.264

Het gebruik van onze Bibliotheek

Aantal uitleningen:	242.962	270.236
Aantal accounts e-books:		
Accounts waarmee tenminste één e-book is gedownload:	1.198	988
Aantal downloads e-books:	8.049	7.221
Aantal downloads Pressreader Biblionet Drenthe:	33.068	
Aantal activiteiten/evenementen:	104	
Aantal deelnemers aan activiteiten/evenementen:	3.765	

Jaarverslag
Tynaarlo
2017

de Bibliotheek

De bibliotheken Eelde, Vries en Zuidlaren vormen, samen met de Bibliotheek op school, de basisbibliotheek Tynaarlo. De vestigingen stemmen hun beleid en activiteiten op elkaar af en de gemeente Tynaarlo is de belangrijkste opdrachtgever.

Structuur en organisatie

De basisbibliotheek is een stichting: Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo. Deze heeft zes bestuursleden, die samen verantwoordelijk zijn voor de strategie en het beleid.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Bibliotheek Tynaarlo maakt deel uit van het Drents Netwerk Bibliotheken (DNB) en van de nieuwe stichting die is ontstaan uit de krachtenbundeling van de besturen uit negen Drentse gemeenten en de provinciale ondersteuningsorganisatie Biblionet Drenthe.

In het Dagelijks Bestuur (DB) van deze stichting is ook het bestuur van Tynaarlo vertegenwoordigd.

In het Algemeen Bestuur (AB) zijn alle negen stichtingsbesturen vertegenwoordigd.

Een manager, teamleider, frontoffice-medewerkers en vrijwilligers zorgen voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in de vestigingen. Zij worden daarbij ondersteund vanuit de backoffice van Biblionet Drenthe.

Strategie 2015-2017

Biblionet Drenthe heeft samen met negen Drentse basisbibliotheken een strategie ontwikkeld voor 2015-2017. Plaatselijk bibliotheekwerk en lokaal ondernemerschap staan daarin centraal. Het opdrachtgeverschap van de gemeenten speelt daarbij een belangrijke rol: de Bibliotheek levert maatwerk op basis van prioriteiten en de beschikbare middelen in Tynaarlo. Daarnaast spelen we in op de maatschappelijke veranderingen en publieksvoorkeuren. Dat betekent dat de Bibliotheek inzet op de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van Tynaarlo. De Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) is daarbij leidend.

Innovatie en resultaten

De Bibliotheek verandert. Ook in Tynaarlo. Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil? Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving? Hoe gaan we om met de

Financieel jaarverslag

2017

Stichting Openbare Bibliotheek
Tynaarlo

18 april 2018

Index

Verkort bestuursverslag	3
Balans per 31 december 2017	6
Staat van Baten en Lasten 2017	7
Kasstroomoverzicht	8
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	9
Toelichting op de Balans per 31 december 2017	11
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	16
Controleverklaring	19

Bestuursverslag

Het bestuur van de Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo biedt hierbij haar jaarrekening 2017 aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2017.

Algemene informatie

Missie: De missie van de bibliotheek luidt: 'de bibliotheek biedt informatie en cultuur, inspiratie en interactie. De inwoners van Tynaarlo ervaren de meerwaarde en maken er in toenemende mate gebruik van'.

Structuur en organisatie

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo maakt deel uit van het Drents Netwerk Bibliotheken (DNB) en ook van de nieuwe stichting die is ontstaan uit de krachtenbundeling van de besturen uit negen Drentse gemeenten en de provinciale ondersteuningsorganisatie Biblionet.

In het Algemeen Bestuur (AB) van deze stichting is ook het bestuur van Tynaarlo vertegenwoordigd. In het AB zijn alle negen stichtingsbesturen vertegenwoordigd.

Ontwikkelingen van het boekjaar 2017

Innovatie en resultaten

De Bibliotheek verandert. Ook in Tynaarlo. Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil?

Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving?

Hoe gaan we om met de steeds verder gaande digitalisering?

De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21ste -eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

We richten ons sinds 2015 op vier strategische speerpunten:

1. Klassieke Bibliotheek
2. Innovatie (Digitale Bibliotheek)
3. Educatie
4. Sociaal Domein

Een verkort overzicht van de belangrijkste zaken in 2017, breder genoemd in het jaarverslag:

Lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur

De Bibliotheek Tynaarlo oefent vijf kernfuncties uit, naast Cultuur en Ontmoeting, worden Lezen, Leren en Informeren als de belangrijkste genoemd.

De Bibliotheek organiseert in 2017 verschillende activiteiten waarbij deze aspecten centraal staan.

Een greep uit het aanbod:

- Voorstellingen, lezingen en voordrachten in alle vestigingen
- Provinciale regenboogweek
- Nederland Leest
- Boekenweek met als thema verboden vruchten
- Verschillende exposities

Innovatie (Digitale Bibliotheek)

De Bibliotheek maakt digitale diensten toegankelijk. Niet alleen door deze aan iedereen aan te bieden, maar ook door te bevorderen dat iedereen er daadwerkelijk mee om leert gaan. Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden, zodat zij gebruik kunnen maken van allerlei online-diensten die het leven gemakkelijker maken.

E-books

De collectie e-books groeit. Hiervoor zijn landelijk licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgevers. Dat betekent dat leden van de Bibliotheek Tynaarlo gratis e-books kunnen downloaden.

Onze klanten maken regelmatig gebruik van deze service, die helemaal past binnen onze nieuwe maatschappelijke taken.

Kunst & Cultuur

Arthouse

In Bibliotheek Zuidlaren wordt op 3 november het Arthouse geopend. In het Arthouse presenteren kunstenaars hun werk en verkopen het tegen betaalbare prijzen. Dit past bij de missie van de Bibliotheek om kunst en cultuur voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs.

Ook is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren. Een aantal activiteiten die Bibliotheek Tynaarlo organiseert te behoeve van het onderwijs zijn o.a. de Nationale voorleesdagen, de Gemeentelijke voorleeswedstrijd, Leesvirus, de Drentse kinderjury, Vakantielezen, de Kinderboekenweek en diverse projectcollecties. Voor de leeftijd 0 – 4 jaar werkt de Bibliotheek Tynaarlo met Boekstart en Boekstart in de kinderopvang. 19 basisscholen in Tynaarlo maken gebruik van dBos (de Bibliotheek op school)

Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen.

Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan. Mensen haken af. De Bibliotheek helpt dit te voorkomen met projecten die deze basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving. Bibliotheek Tynaarlo organiseert in samenwerking met maatschappelijke organisaties cursussen Werken met de e-overheid (Digisterker) en Klik&Tik (basiscursus voor de computer). Daarnaast starten de bibliotheken met belastingspreekuren. De deelnemers aan de cursussen Digisterker en Klik&Tik krijgen een cursusboek en na afloop een certificaat.

Taalhuis

In juni is de opening van het Taalhuis in Bibliotheek Zuidlaren. Het Taalhuis is een samenwerkingsverband tussen Gemeente, Werkplein Drentsche Aa, gemeente, Alfa college en Stichting Lezen en Schrijven en de Bibliotheek. Het Taalhuis is er voor iedereen met vragen over taal, rekenen en digitale vaardigheden. De belangstellenden kunnen hier terecht voor informatie en advies over oefenen met taalvrijwilligers, cursussen en computerprogramma's waarmee je zelf aan de slag kunt.

De gemeente is initiator, de Bibliotheek faciliteert.

Samenwerking en ontwikkelingen

Basisbibliotheek Tynaarlo heeft in 2017 drie vestigingen en de Bibliotheek op school op 19 basisscholen. Uiteraard zijn we ook online te bezoeken.

Onze bibliotheken werken nauw samen met elkaar, met Biblionet Drenthe, met de andere bibliotheken in het Drentse netwerk maar uiteraard ook met andere lokale, regionale en landelijke maatschappelijke en educatieve partijen.

We geloven in een netwerksamenleving, waarin het noodzakelijk is om maatschappelijke uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden. Dat betekent dat we een partner willen zijn bij het bevorderen van de participatiesamenleving, een vitaal platteland met een bloeiend cultureel leven en het ontwikkelen van 21ste-eeuwse vaardigheden.

Want dat is waar we als Bibliotheek meerwaarde kunnen bieden.

Samen kansen grijpen; daar gaan we voor.

Huisvesting

De drie vestigingen van Bibliotheek Tynaarlo blijven in afgeslankte vorm bestaan. Bibliotheek Vries verhuist begin 2017 naar een kleiner pand in een gezellige winkelstraat vlakbij de huidige locatie. Bibliotheek Eelde blijft tot juni/juli 2019 in het huidige pand en wordt wel een medium-bibliotheek met een kleinere collectie. Bibliotheek Zuidlaren staat een deel van de ruimte af voor het Arthouse.

Medewerkers

De drie bibliotheekvestigingen in de gemeente Tynaarlo worden gerund door vijf frontofficemedewerkers, vier opruimkrachten en 48 vrijwilligers. Drie educatiemedewerkers voeren de taken uit voor het voorschools onderwijs tot en met het leren voor volwassenen. De nieuwe maatschappelijke taken die de Bibliotheek gestalte wil geven, vragen andere vaardigheden van onze medewerkers en vrijwilligers. Daarin hebben we dit jaar een grote stap gezet. Een aantal vrijwilligers volgt de cursus over bicatWise en digitale producten bij de Vrijwilligersacademie van Biblionet Drenthe.

Financiën:

Het resultaat is € 29.646 negatief. Oorzaken voor het negatieve saldo zijn o.a. de inzet van extra formatie zoals aangekondigd in het voorwoord van de jaarrekening 2016, de kosten voor de implementatie van een Arthouse in de bibliotheek Zuidlaren, extra kosten t.b.v. de verhuizing van de bibliotheek Vries, de kosten voor beveiliging in de bibliotheek Zuidlaren voor een periode van 5 weken als gevolg van een verwarde man die personeel en bezoekers bedreigde en het negatieve effect (€ 21.775) van de verlegging van de provinciale ondersteuningsgelden.

Dit resultaat komt ten laste van:

- € 10.310,- bestemmingsreserve innovatie (implementatie Arthouse Zuidlaren)
- € 18.043,- bestemmingsreserve restyling (verhuizing bibliotheek Vries)
- € 1.294,- algemene reserve

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo
Postbus 78
9400 AB Assen

Bestuur

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo op 31 december 2017:

Dhr. H.W. Pannekoek	-Voorzitter
Mw. R. Dingemanse	-Bestuurslid
Mw. A. Huij	-Notulist
Mw. I. Veenhuizen	-Bestuurslid
Mw. S. de Wit	-Bestuurslid
Dhr. H. Futselaar	-Bestuurslid

Management

Mw. L. Ruyter	- Teamleider
Mw. L. van der Tuuk	- Bibliotheekmanager

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo

Balans per 31 december
(na resultaatbestemming)

		<u>2017</u>		<u>2016</u>
Activa				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	1	793.664		849.423
			793.664	849.423
Vlottende activa				
Vorderingen	2	16.585		14.598
Rekening-courant Biblionet Drenthe	3	137.176		153.932
Liquide middelen	4	226.006		223.831
			379.767	392.361
		<u>1.173.432</u>		<u>1.241.784</u>
Passiva				
Eigen vermogen				
Stichtingskapitaal	5	136		136
Algemene reserve		24.760		26.053
Egalisatiereserve		2.477		2.477
Bestemmingsreserve restyling		62.567		80.610
Bestemmingsreserve innovatie		14.584		24.893
			104.523	134.169
Voorzieningen	6	169.518		161.448
Langlopende schulden	7	731.188		777.434
Kortlopende schulden	8	168.203		168.733
		<u>1.173.432</u>		<u>1.241.784</u>

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo

Staat van Baten en Lasten

		Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
Baten				
Subsidie gemeente	9	577.607	575.731	595.335
Inkomsten gebruikers	10	169.103	165.749	200.719
Verhuuropbrengsten	11	85.198	87.300	87.302
Overige inkomsten	12	33.329	30.840	306
Totaal Baten		865.237	859.620	883.662
Lasten				
Lonen en salarissen	13	318.502	312.434	336.470
Mediakosten	14	135.322	147.817	140.885
Huisvestingskosten	15	157.225	115.880	129.353
Organisatiekosten	16	71.606	61.627	58.741
Projectkosten	17	669	9.000	0
Automatiseringskosten	18	74.530	73.463	61.511
Afschrijvingen	19	53.996	53.412	51.848
Administratiekosten	20	37.479	37.867	38.016
Overige kosten/onvoorzien	21	-331	4.900	11.522
Totaal Lasten		848.997	816.400	828.346
Bedrijfsresultaat		16.240	43.220	55.316
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	22	833	3.500	1.859
Rentelasten en soortgelijke kosten	23	-46.720	-46.720	-49.282
		-45.886	-43.220	-47.423
Resultaat		-29.646	0	7.893
		Nadelig	Neutraal	Voordelig
Resultaatbestemming				
Ten gunste van:				
- bestemmingsreserve innovatie		0		7.893
Ten laste van:				
- algemene reserve		-1.294		
- bestemmingsreserve restyling		-18.043		
- bestemmingsreserve innovatie		-10.310		
Totaal		-29.646		7.893

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo

Kasstroomoverzicht

	<u>2017</u>		<u>2016</u>
Operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat	-29.646		7.893
Afschrijvingen	<u>53.996</u>		<u>51.848</u>
		24.349	59.741
Mutatie voorzieningen		8.070	3.570
Mutaties netto werkkapitaal			
<i>Vorderingen</i>			
Toe-/afname vorderingen en vooruitbetaald	-1.987		5.362
Af-/toename rekening-courant Biblionet Drenthe	<u>16.756</u>		<u>-6.979</u>
		14.769	-1.616
<i>Kortlopende schulden</i>			
Afname schulden en vooruitontvangen bedragen	<u>-530</u>		<u>-11.042</u>
		-530	-11.042
Mutaties operationele activiteiten		46.658	50.653
Investeringsactiviteiten			
Investeringen in materiële vaste activa	1.763		-3.813
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		0
Investeringsubsidies	<u>0</u>		<u>0</u>
		1.763	-3.813
Financieringsactiviteiten			
Aflossingen langlopende schulden	<u>-46.246</u>		<u>-43.653</u>
		-46.246	-43.653
Mutaties liquide middelen		<u>2.175</u>	<u>3.187</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Jaarrekeningregime

Bij het opstellen van de jaarrekening is de standaard RJ 640 toegepast. Alle genoemde bedragen luiden in euro, tenzij anders vermeld.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Begrotingscijfers

De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde begroting, inclusief eventuele geautoriseerde wijzigingen.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur overeenkomstig algemeen geldende grondslagen bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Wet Normering Topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregels WNT 2016 en deze als normenkader bij het opstellen van de jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De uitgaven voor boeken en overige media worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; er
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d. wordt een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

Schulden

Schulden zijn opgenomen voor het bedrag waarvoor deze moeten worden afgelost.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben tenzij anders vermeld.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waarin de subsidie is toegekend. Projectsubsidies worden naar rato van voortgang van het betreffende project ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Investeringsubsidies worden verantwoord als een vermindering van de aanschaffingswaarde van de gesubsidieerde investering. Bij deze methode van verwerken wordt derhalve op het saldo van kostprijs en investeringssubsidie afgeschreven als gevolg waarvan de subsidie gelijktijdig met de afschrijvingen ten gunste van het resultaat vrijvalt.

Projecten

Voor projecten met een korte doorlooptijd worden de kosten en bijbehorende opbrengsten verantwoord in het jaar van afronden van het project. Voor langlopende projecten, waarbinnen meerdere deelprojecten zijn te onderscheiden, vindt toerekening van de kosten en opbrengsten plaats naar rato van afronding van deelprojecten.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2017

Vaste Activa

1. Materiële vaste activa	Bedrijfsgebouwen en terreinen		Verbouw Vries	Inventaris en inrichting	Totaal
	Eelde	Zuidlaren			
Stand per 1 januari 2017:					
Aanschafprijs	1.455.809	466.460	3.813	155.082	2.081.164
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>634.789</u>	<u>466.460</u>	<u>-</u>	<u>130.492</u>	<u>1.231.741</u>
Boekwaarde	<u>821.020</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>24.590</u>	<u>849.423</u>
Mutaties in boekwaarde					
Investeringen	-	-		2.050	2.050
Desinvesteringen	-	-	-3.813		-3.813
Afschrijvingen	43.653	-		10.343	53.996
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-			0
Stand per 31 december 2017:					
Aanschafprijs	1.455.809	466.460	-	157.132	2.079.401
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>678.442</u>	<u>466.460</u>	<u>-</u>	<u>140.835</u>	<u>1.285.737</u>
Boekwaarde	<u>777.367</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>16.297</u>	<u>793.664</u>

Bibliotheek Eelde

Betreft het pand aan de Wolfhorn te Eelde, gereed gekomen in 1980.

De afschrijving loopt gelijk aan de aflossing op de lening. Gelet op de afspraken die met de gemeente Tynaarlo zijn gemaakt, is de systematiek ongewijzigd gelaten.

Het pand en de bijbehorende lening zijn op 1 januari 2018 overgegaan naar de Gemeente.

In 2007 is het pand getaxeerd op een waarde van € 1.000.000 en de WOZ-waarde bedraagt in 2017 € 910.000.

Bibliotheek Zuidlaren

Betreft het pand Middenstraat 1 te Zuidlaren, gereed gekomen in maart 1977 en verbouwd in 1989.

Het pand was in 2007 volledig afgeschreven.

De WOZ-waarde bedraagt in 2017 € 455.000.

Inventaris en inrichting

De afschrijving bedraagt 15% van de aanschafwaarde

Vlottende activa

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
2. Vorderingen		
Nog te factureren bijdragen scholen dBos	12.876	12.912
Nog te ontvangen subsidie gemeente Tynaarlo	1.876	0
Stel borg	1.000	0
Rente ABN-AMRO spaarrekening	833	1.686
Stand per 31 december	<u>16.585</u>	<u>14.598</u>
 3. Rekening-courant Biblionet Drenthe		
Stand per 1 januari	153.932	146.953
Saldo mutaties	16.756	6.806
	137.176	153.759
Rente over het gemiddelde saldo	0	173
Stand per 31 december	<u>137.176</u>	<u>153.932</u>
 4. Liquide middelen		
Kasmiddelen	717	870
Tegoeden op bankrekeningen	224.157	222.477
Kruisposten	1.132	485
Stand per 31 december	<u>226.006</u>	<u>223.831</u>

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

Passiva

5. Eigen vermogen

	Stichtings- kapitaal	Algemene Reserve	Egalisatie- reserve	Bestemmings- reserve restyling	sub totaal
Stand per 1 januari 2017	136	26.053	2.477	80.610	109.276
Mutaties:					
Bestemming resultaat 2017	0	-1.294	0	-18.043	-19.337
Stand per 31 december 2017	136	24.760	2.477	62.567	89.940

Eigen vermogen	sub totaal	Bestemmings- reserve innovatie	Totaal
Stand per 1 januari 2017	109.276	24.893	134.169
Mutaties:			0
Bestemming resultaat 2017	-19.337	-10.310	-29.646
Stand per 31 december 2017	89.940	14.584	104.523

6. Voorzieningen

Het verloop van de voorziening groot onderhoud kan als volgt worden weergegeven:

	Voorziening groot onderhoud
Stand per 1 januari	161.448
Toevoegingen t.l.v. het resultaat	8.070
Onttrekkingen/vrijval 2017	0
Stand per 31 december	169.518

Voorziening onderhoud

De voorziening betreft onderhoud aan de bibliotheekpanden in de Gemeente Tynaarlo. Voor het onderhoud voor de komende jaren is een gespecificeerd onderhoudsplan opgesteld.

In 2017 heeft er geen groot onderhoud plaatsgevonden.

Begroot onderhoud bibliotheek Eelde ad € 57.500 is doorgeschoven naar 2018.

Tot aan verkoopdatum, naar verwachting 2020, blijft dit bedrag nog opgenomen voor "calamiteitenonderhoud" aan met name het verhuurde gedeelte van het pand aan kinderopvang Stichting Trias.

7. Langlopende schulden

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Bank Nederlandse Gemeenten	<u>731.188</u>	<u>777.434</u>
<p>Dit betreft een lening verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten in 2000 met een looptijd van 29 jaar groot € 1.264.060. Het rentepercentage bedraagt 5,94% per jaar.</p>		
Hoofdsom	1.264.060	
Afgeïst tot en met 31 december 2016	<u>442.973</u>	
Restanthoofdsom per 1 januari 2017	821.087	
Aflossingen in 2017	<u>43.653</u>	
Restanthoofdsom per 31 december 2017	777.434	
Kortlopend deel per 31 december 2017	46.246	
Langlopend per 31 december 2017	<u><u>731.188</u></u>	

Het schuldeel met een looptijd langer dan vijf jaar is € 531.654.

8. Kortlopende schulden

	2017	2016
Schulden en vooruitontvangen bedragen		
Aflossingsverplichtingen lening	46.246	43.653
Vooruitontvangen contributies	78.824	82.987
Rente lening	36.559	38.105
Axis borg/huur	0	507
Nog te verrekenen Arthouse	583	0
Borg Daisy speler/waardebonden	191	201
<i>Te betalen projectkosten:</i>		
Boekstart in de Kinderopvang	375	0
Passend Lezen	3.000	0
Subsidie belastingdienst	<u>2.424</u>	<u>3.280</u>
Stand per 31 december	<u>168.203</u>	<u>168.733</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huurverplichtingen

Locatie	Bedrag	Looptijd	Opzegtermijn
Vries	10.000	18-12-2021	

Er is een nieuw huurcontract afgesloten voor vijf jaar.

Overeenkomst tot overname geldlening en pand 't Punthoes

Op 21 mei 2013 zijn de gemeente Tynaarlo en de Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo overeengekomen, dat de gemeente het pand 't Punthoes in eigendom verkrijgt tegen overname van de oorspronkelijke lening met het BNG nummer 90747. Op 1 januari 2018 is dit gerealiseerd.

2. Overeenkomst van Dienstverlening Biblionet Drenthe

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo heeft een meerjarige Overeenkomst van Dienstverlening met Biblionet Drenthe waarin wederzijdse rechten en plichten t.a.v. werkgeverschap en dienstverlening Biblionet Drenthe voor bibliotheken zijn opgenomen.

3. Intentieovereenkomst

Op 8 december 2014 heeft het bestuur van de Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo een intentieovereenkomst getekend, waarin het voornemen is vastgelegd samen met acht lokale stichtingen te komen tot een fusie met Biblionet Drenthe.

Het proces tot het ontstaan van één organisatie zal geleidelijk plaatsvinden, waarbij elke stichting zelf zijn tempo bepaalt.

De samenwerking zal worden geformaliseerd en geïntensiveerd en zal leiden tot het ontstaan van één organisatie.

4. Fiscale eenheid

Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo is onderdeel van de fiscale eenheid omzetbelasting Stichting Biblionet Drenthe. Op grond daarvan is Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo aansprakelijk voor belastingschulden van de fiscale eenheid als geheel.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

Omschrijving	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
9. Subsidie gemeente			
Subsidie bibliotheekactiviteiten *	547.607	575.731	528.560
Bijdrage Provincie **	30.000	0	0
Bijdrage specifiek	0	0	66.775
	577.607	575.731	595.335

* Op de ontvangen subsidies is de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Tynaarlo van toepassing.

** De compensatie van de provinciale herverdeling a € 10.000 per vestiging was tijdens het opstellen van de begroting 2017 nog niet vastgesteld.

10. Inkomsten gebruikers

Contributies *	141.906	141.044	148.756
Boeken	23.484	21.150	21.648
Audiovisuele middelen	2.311	2.630	2.193
Overige inkomsten gebruikers	1.402	925	5.096
	169.103	165.749	177.693

* Overzicht tarieven van de contributies per 1 januari 2017:

Jeugd 0 t/m 18 jaar	gratis
Volwassenen (vanaf 19 jaar):	
Basis abonnement (tot 125 items)	50,50
Groot abonnement (tot 400 items)	62,00
Maand abonnement (tot 20 items)	10,00

11. Verhuuropbrengsten

Verhuur gebouwen	85.198	87.300	87.302
	85.198	87.300	87.302

De verhuuropbrengsten betreffen:

Kinderopvang Stichting Trias (Eelde)	74.430
Adviesbureau Axis (Zuidlaren)	7.046
Historische Vereniging (Zuidlaren)	2.692
Arthouse (Zuidlaren)	900
Overige gebruikers	130
	85.198

12. Overige inkomsten

Bibliotheek op school - bijdrage leerlingen	31.724	30.840	12.759
Overige opbrengsten	1.605	0	0
	33.329	30.840	12.759

Omschrijving	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
13. Lonen en salarissen			
Loonkosten personeel	190.284	175.818	200.142
Sociale lasten en pensioenen	58.587	63.702	62.505
Ziektevervanging (opslag/compensatie)	424	3.208	6.786
Doorberekende loonkosten	7.470	0	1.267
Overige personeelskosten	61.737	69.706	65.771
	318.502	312.434	336.470

Alle personeelsleden worden ingehuurd via Stichting Biblionet Drenthe.

14. Mediakosten			
Aankoop/huur boeken	67.290	71.924	69.739
Compensatie leenverkeer	5.567	7.500	3.524
Aankoop/ huur overige media	6.969	8.805	7.342
Abonnementen tijdschriften	16.447	13.911	18.776
Leen-/reprorecht	24.212	28.500	26.084
Lectuur infodienst	6.819	8.500	6.503
Diensten BnD - collectie en media	8.017	8.677	8.916
	135.322	147.817	140.885

15. Huisvestingskosten			
Huur gebouwen	13.947	10.000	41.720
Dotatie onderhoudsvoorziening	8.070	6.000	4.992
Klein onderhoud	15.573	4.500	10.924
Schoonmaakkosten	16.925	15.400	15.959
Energie en water	35.115	38.280	38.904
Belastingen & verzekeringen	11.215	9.850	11.130
Overige huisvestingskosten	56.381	31.850	5.726
	157.225	115.880	129.353

16. Organisatiekosten			
Bestuurskosten	893	200	0
Promotie-/publiciteitskosten	36.117	26.150	27.547
Overige organisatiekosten	4.782	5.300	4.891
Diensten BnD - organisatiekosten	29.814	29.977	26.303
	71.606	61.627	58.741

17. Projectkosten			
Taalhuis	669	9.000	0
	669	9.000	0

Omschrijving	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
18. Automatiseringskosten			
Datalijnen	2.852	3.500	3.432
Kosten zelfservice	3.708	0	0
Overige automatiseringskosten	17.926	8.400	9.916
Diensten BnD - automatiseringskosten	50.044	61.563	48.163
	74.530	73.463	61.511
19. Afschrijvingen			
Afschrijving gebouwen	43.653	43.653	41.205
Afschrijving inrichting/inventaris	10.343	9.759	10.643
	53.996	53.412	51.848
20. Administratiekosten			
Kantoor en kopieerkosten	4.900	3.000	3.639
Overige kosten	5.409	20.674	6.159
Diensten BnD - administratiekosten	27.170	14.193	28.218
	37.479	37.867	38.016
21. Overige kosten/onvoorzien			
Kosten Bibliotheek op school	0	3.000	0
Overige kosten	-331	1.900	11.522
	-331	4.900	11.522
22. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente rekening-courant BND	0	800	173
Rente bank	833	2.700	1.686
	833	3.500	1.859
23. Rentelasten en soortgelijke kosten			
Hypotheekrente	46.720	46.720	49.282
	46.720	46.720	49.282

Wet Normering Topinkomens

De bestuurders hebben geen dienstverband met de stichting en ontvangen geen bezoldigingen zoals bedoeld in de de Wet Normering Topinkomens.

In 2017 hebben zij geen onbelaste kostenvergoeding ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo te Vries gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met RJ 640 (Organisaties zonder winststreven) en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

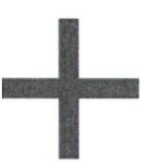
1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van externe niet-topfunctionarissen

In overeenstemming met de aanvullende beleidsregels van 12 maart 2014, hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de functionarissen zoals genoemd in art. 4.2 lid 2 letter c WNT (externe niet-topfunctionarissen).

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 (Organisaties zonder winststreven) en de bepalingen bij en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in die omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele tekortkomingen in de interne beheersing.

Tynaarlo, 26 april 2018

Afier Accountancy B.V.

w.g.

Drs. J.H. Kreuze RA/RE